

Mario Blanco Fuentes, alcalde (1959-1971)

Chus Fernández Bascuas

chusbascuas@gmail.com

Mario Blanco Fuentes toma posesión do cargo o 1 de agosto de 1959, coa parafernalia propia do momento; ao remate do acto, entre outras cousas di (a versión galega é miña):

Sería agradable que neste momento puidera falar dun proxecto de obras municipais, se ben non podo efectualo dada a situación económica e que o seu fin primordial era sanear a facenda municipal e seguidamente acometer as obras de interés.

Naquel intre ó Concello non lle fiaban nin un lapis, e grazas ao seu traballo, recuperou o crédito para a institución municipal. E ademais arrastraba unha débeda acumulada desde había anos; para ilustrar isto vemos no Libro de Actas de Pleno como en decembro do ano 1959 elaboran o orzamento para 1960 que acada a cifra de 4.015.776 pts, cun déficit moi considerable (sobre 800.000 pts), esa é a realidade económica que lle tocou vivir que se unía a unha carencia endémica de servizos e medios.

Mario era mestre e quizás a súa actividade profesional por diferentes parroquias do rural fíxoo ser coñecedor de que había que traballar para levar as infraestructuras escolares ás parroquias e á Vila. Ata ese momento as clases impartíanse en casas alugadas que non reunían condicións para este fin ó que se engadía a dificultade dos mestres para atopar un lugar onde vivir para acceder ao seu posto de traballo.

Neste período houbo unha forte aposta por mellorar os servizos educativos, iníciase un periodo de construción de centros escolares e casas de mestres anexas nas parroquias, aproveitando as masas comúns nos lugares que xa se concentraran e contando con cesións dos veciños noutras, a grande habilidade negociadora de Mario coas altas esferas de Madrid, fixo que a Estrada se poboara deste servizo

básico. Na vila, primeiro foi a xestión municipal do colexio Libre adoptado Inmaculada Concepción e despois a construción do Instituto que a pesar de certos atrancos e falta de financiamento solventou coa súa particular diplomacia, conseguindo un crédito do Banco de Crédito que foi asinar a Madrid xunto co tesoureiro D. Manuel López Rodríguez, parróco D. Mazaira e algúns acompañantes máis.

Os problemas no acabaron aí, sacada a licitación, esta quedou deserta, ao final conseguiron atopar construtor e o resultado foi que nel se formaron moitos estradense e mozos da contorna.

No eido da cultura, Mario Blanco tamén traballou para ter unha biblioteca pública ben dotada, a actual leva o seu nome.

A gran infraestrutura desa época ou a máis mediata foi sen ningunha dúbida o campo de deportes da Baiuca. Tanto os veciños como a prensa seguiron con grande interese todo o proceso que foi longo e custoso. Foi unha obra que supuxo a colaboración público-privada sen ningunha frición, aos donativos dos particulares, entidades, sumábanse as axudas que o alcalde xestionaba e o pouco que podía aportar o Concello dos seus fondos propios, concibiuse como campo multidisciplinar; ao remate usouse para campo de fútbol, pista de atletismo e pouco máis. Sobre todo o proceso, o noso homenaxeado publicou un artigo nesta mesma miscelánea (*Achegamento á historia do campo de fútbol da Estrada e do “Deportivo Estradense”*. núm. 5 (2002), pp. 35-64).

No apartado de obras e servizos, as cousas tamén cambiaron moito, nos anos 60 decidiuse poñer contadores de auga nas casas e nos comercios, antes todo era estimativo, electrificouse o rural, entraron en servizo os primeiros locutorios de telefonía nas parroquias (Codeseda) e iniciáronse moitas concentracións parcelarias, que supuxeron un cambio cualitativo na vida da xente do noso rural.

O Concello asumía directa ou indirectamente moitos servizos básicos para os veciños, os médicos municipais, a beneficencia, a prevención de pragas e a recollida de lixo, adquiríndose en 1967 unha leira en Matalobos para depositalo, e que perdurou ata a creación do punto limpo. Noutros casos as prestacións persoais axudaban a que o orzamento municipal chegara para máis cousas, pois o arranxo

e apertura de camiños e outras infraestructuras realizábanse mediante un sistema mixto entre a administración e os veciños.

Ampliouse e mellorouse a traída de augas, a rede de sumidoiros, as beirarrúas, nunha Estrada na que seguía habendo animais nas traseiras das casas e dereito de paso de gando.

Nesa mesma etapa, anos 60, executáronse proxectos que só a implicación dos estradenses permitiron que se culminaran, poñamos como exemplo o campo de fútbol da Baiuca,

No ano 1967 numéranse as rúas, empezando pola praza de Galicia (naquel intre praza do Xeneralísimo), numerando as casas da dereita con números pares e as da esquerda con números impares, e aplícase ás seguinte rúas: Gradín, Baiuca Travesía do Muíño... e así ata 32; ándase na construción do edificio de telégrafos.

Mario era quen de involucrar aos veciños nos proxectos, de aproveitar as axudas que podía acadar do Estado, de facer máis con menos, nada lle era alleo, as tradicións, a cultura, o deporte.

Dicíanme algunhas persoas que conviviron con el nesa etapa que unha das súas principais virtudes era a de saber escoitar, a tolerancia e o amor á Estrada. Sen dúbida culminou algunha obra e puxo os cementos de moitas outras.

Coa perspectiva que dá o tempo, botando unha ollada a este período podemos valorar os enormes cambios que afectaron a fisonomía, sociedade e economía do municipio.

O día 27 de febreiro de 1971, despois de case once anos exercendo de alcalde, Mario recibiu o cesamento, parece que precipitado pola súa “inadecuación ás pautas marcadas”, marchou sen dicir nada, non houbo declaracións, asumiu que a súa etapa rematara, coa mesma naturalidade que levou todo o seu mandato.

Mario Blanco Fuentes entregounos aos estradenses realidades, progreso e sobre todo o seu tempo, por todo iso e por ter sido un alcalde de todos en tempos difíciles merece a gratitude deste pobo.